

Іващенко Дмитро Полікарпович (08.11.1919-12.07.2004) – педагог, лідер дисидентського руху 60-х років ХХ ст. на Волині, в'язень радянського режиму, керівник літературних студій

Фонд № Р-3636

Опис № 1

справ постійного зберігання

1953-1965, 1972, 1991, 1992, 1994, 1998, 2017 роки

Передмова

до опису № 1 справ постійного зберігання
фонду № Р-3636

Іващенко Дмитра Полікарповича
(08.11.1919-12.07.2004)

педагога, лідера дисидентського руху 60-х років на Волині,
в'язня радянського режиму, керівника літературних студій

17 травня 2017 року напередодні Дня пам'яті жертв політичних репресій, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки передав до Державного архіву Волинської особову справу Іващенко Дмитра Полікарповича асистента кафедри української мови та літератури Луцького державного педагогічного інституту ім. Лесі Українки.

Дмитро Полікарпович Іващенко – справжня легенда Волині, людина, яка свого часу не побоялася кинути виклик радянському режимові. Народився Дмитро Іващенко на Полтавщині, йому пощастило вижити у голодомор 33-го. Студентом Одеського університету пішов на фронт, а демобілізувавшись 1945-му, переїхав на Волинь.

Перед арештом Д. Іващенко працював асистентом кафедри української мови та літератури Луцького державного педагогічного інституту, де викладав українську літературу. З лютого до вересня 1964 там же працював історик Валентин Мороз, з яким Іващенко подружився.

Заарештований 01 вересня 1965 року. Його звинувачували у проведенні націоналістичної антирадянської пропаганди й агітації (ч. 1 ст. 62 КК УРСР) та у створенні антирадянської організації (ст. 64 КК УРСР). 17–20.01.1966 року, як учаснику війни, що мав державні нагороди присудили 2 роки таборів. Звинувачення в організаційній діяльності (ст. 64) суд визнав недоведеними і виправдав його. Покарання відбував Дмитро Іващенко в таборі № 11, Мордовія, сел. Явас.

Після звільнення Дмитро Полікарпович 10 років учителював у селі Поромів Іваничівського району на Волині. Вийшовши на пенсію, ще 7 років учителював у глибинці Полісся – у селах Камінь-Каширського та Ратнівського районів. Дозволу вчителювати у Луцьку за радянської влади він не мав.

Лише в роки незалежності Дмитро Іващенко вчителював у Луцькій школі-гімназії № 21, був керівником літературної студії «Первоцвіт», яка нині носить його ім'я. Учні-літстудійці брали участь у літературних конкурсах та захистах наукових робіт Малої академії наук.

Фонд вміщує:

Особову справу Іващенко Д.П. Ксерокопію довідки про реабілітацію. Фото. Альманах літературної студії «Первоцвіт». Наукова робота учениці 8 класу гімназії № 21 м. Луцька Мирослави Лігерко «Лукава доля» (про вчителя Дмитра Полікарповича Іващенко).

В опис № 1 внесено 9 справ (46 документів) за 1953-1965, 1972, 1991, 1992, 1994, 1998, 2017 роки.

Передбачаються нові надходження документів.

Начальник відділу
зберігання документів НАФ
19.05.2017

А. Гурська

Іващенко Дмитро Полікарпович
(08.11.1919-12.07.2004) – педагог,
лідер дисидентського руху 60-х років
на Волині, в'язень радянського режиму,
керівник літературних студій

ВЗЯТО НА КОНТРОЛЬ

Схвалено ЕПК Державного
архіву Волинської області

Протокол № 5 від 28.05.2017р.

Скандер
Гончар ЕПК

Фонд № Р-3636

Опис № 1

за 1953-1965, 1972, 1991, 1992, 1994, 1998, 2017 роки
справ постійного зберігання

№№ з/п	Індекси справи	Заголовок справи	Дата	К-сть арк. (док.)	Примітка
1	2	3	4	5	6
1		Особова справа Іващенко Дмитра Полікарповича- асистента кафедри української мови та літератури Луцького державного педагогічного інституту ім. Лесі Українки за 1953-1965 роки	23 вересня 1953 року 13 вересня 1965 року	33/29/	
2		Ксерокопія довідки про реабілітацію Іващенко Д.П. за 1991 рік		1/1/	
3		Фото з життя Іващенко Д.П. за 1965, 1972, 2017 роки		8/8/	
4		Наказ директора середньої школи-гімназії № 21 про призначення на посаду вчителя української мови і літератури Іващенко Д.П. та витяг з трудової книжки за 1992 рік	09 вересня 1992 року	3/3/	
5		Літературний альманах «Первоцвіт» - літературної студії школи-гімназії № 21 міста Луцька, керівником якої був Д.П.Іващенко за 1994 рік		14/1/	
6		Методичний посібник Д. Іващенко «Поради молодим вчителям» за 1998 рік		21/1/	

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

2

2

7	Наукова робота учениці 8-го класу гімназії № 21 м. Луцька Лігерко Мирослави Миколаївни «Лукава доля» про вчителя Д.П.Іващенко (дата не вказана)	13/1/
8	Стаття Володимира Рожка «Дивоквіти його душі» про керівника літстудії «Первоцвіт» Д. Іващенко за 2017 рік	29 березня 3/1/
9	Спогади Володимира Рожка «3 студентських літ» (Окрайці думок про політв'язнів, дисидентів з Луцького педінституту ім. Лесі Українки) за 2017 рік	19 квітня 6/1/

В даний розділ опису внесено 9 (дев'ять) справ (46 документів) з № 1 по № 9 *(акт М; 03.07.2017)*

Опис склала
начальник відділу
зберігання документів НАФ

А. Гурська

19.05.2017

СХВАЛЕНО
Протокол ЕПК Держархіву області
від 29.05.2017 № 5